

บทคัดย่อ

รหัสโครงการสัญญาเลขที่ RDG 4950090

สายธารธรรมลุ่มแม่น้ำมูล : ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงพุทธกลุ่มจังหวัดอีสานใต้

ชื่อนักวิจัย: อธิวิวัตร ศรีสมบัติ, คณินนิตย์ ไสยโสภณ, พิระศักดิ์ วรรณตร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

E-mail address: Ittiwut@srru.ac.th

ระยะเวลาโครงการ 1 มิถุนายน 2549 - 30 เมษายน 2550

การศึกษาวิจัยเรื่องสายธารธรรมลุ่มแม่น้ำมูล : ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงพุทธในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ เพื่อศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพึ่งพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืน โดยเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งคณะผู้วิจัยได้สำรวจแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธและทำการประเมินศักยภาพ กำหนดปัจจัยและเกณฑ์การชี้วัดเพื่อประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ มีองค์ประกอบ 2 ด้าน คือ ศักยภาพในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวและศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว ผลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ พบว่า จังหวัดนครราชสีมา แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธที่มีศักยภาพมาก จำนวน 8 แห่ง คือ วัดเขาจันทร์งาม วัดศาลาลอย วัดบ้านไร่ วัดป่าสาละวัน วัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม วัดสุทธจินดา วัดบึง และวัดตระคร้อ จังหวัดอุบลราชธานี มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธที่มีศักยภาพมาก จำนวน 5 วัด คือ วัดศรีอุบลรัตนาราม วัดมหาวนาราม วัดทุ่งศรีเมือง วัดหนองป่าพงและวัดสุปฏิฏตนาราม จังหวัดบุรีรัมย์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ ที่มีศักยภาพมาก จำนวน 5 วัด คือ วัดเขากระโดง วัดโพธิ์น้อย วัดเกาะแก้ว วัดขุนก้อง และวัดศิระระแสด จังหวัดชัยภูมิ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธที่มีศักยภาพมาก มีจำนวน 5 วัด คือ วัดชัยภูมิพิทักษ์ วัดกลางเมืองเก่า วัดชัยสามหมอ วัดพระธาตุสามหมื่น และวัดเทพบุตรบรรพต จังหวัดศรีสะเกษ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธมีศักยภาพมาก จำนวน 3 วัด คือ วัดสระกำแพงใหญ่ วัดมหาพุทธารามและวัดบ้านสร้างเรือง จังหวัดสุรินทร์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธที่มี

ศักยภาพมาก จำนวน 3 วัด คือ วัดบูรพาราม วัดเพชรบุรีและวัดพระพุทธรบาทเขาพนมดิน การกำหนดยุทธศาสตร์การพึ่งพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาและการท่องเที่ยวเชิงพุทธ พื้นที่กลุ่มอีสานใต้มีความยั่งยืน โดยเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ผลปรากฏว่ายุทธศาสตร์ที่กำหนดมี 3 ด้วยกัน คือ ข้อที่ 1 การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวภายในจังหวัด ข้อที่ 2 การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับจังหวัดใกล้เคียงภายในประเทศ มี 2 เส้นทางคือ เส้นทางแรก เริ่มจากกรุงเทพฯเข้าสู่จังหวัดฉะเชิงเทรา สระแก้ว บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ สิ้นสุดที่จังหวัดอุบลราชธานี เส้นทางที่ 2 เริ่มจากเมืองพัทยาสู่จังหวัดระยอง สระแก้ว บุรีรัมย์ นครราชสีมา และสิ้นสุดที่จังหวัดชัยภูมิ ยุทธศาสตร์ข้อที่ 3 การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน กำหนด 4 เส้นทาง คือ เส้นทางแรก กรุงเทพฯ สุรินทร์ เสียมราฐ เส้นทางที่ 2 กรุงเทพฯ สระแก้ว เสียมราฐ สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา และกลับเข้าสู่กรุงเทพฯ เส้นทางที่ 3 กรุงเทพฯ เสียมราฐ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และลาว เส้นทางที่ 4 กรุงเทพฯ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด เกาะกง กำปงธม เสียมราฐ ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา ชัยภูมิและสิ้นสุดที่กรุงเทพฯเช่นกัน การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวจะต้องเป็นไปแบบบูรณาการระหว่างบริษัทนำเที่ยวทั้งในระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ รวมไปถึงองค์กรท้องถิ่นชุมชนและจังหวัด จะทำให้การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการวางแผนเสนอแนะการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวและโปรแกรมท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับชาติที่เหมาะสมกับศักยภาพที่มี รวมทั้งขอเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธให้มีศักยภาพเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

คำหลัก : ศักยภาพการท่องเที่ยว , การท่องเที่ยวเชิงพุทธ

ABSTRACT

Project Code : RDG4950090

Project Title : The Buddhism Current of Moon River Basin: A Case Study of

Buddhism Tourism Sources' Efficiencies in the South of

Northeastern Region of Thailand

Investigators : Srisombat I., Saiyasopon K., Worrachat P.

Faculty of Humansines and Socialsines Surindra Rajabhat University ,

Thailand

E-mail address: Ittiwut@srru.ac.th

Project duration: 1 June 2006 - 31 May 2007

Abstract

The objectives of this research, named the Buddhism current of Moon river basin: a case study of Buddhism tourism source efficiencies in the south of northeastern region of Thailand were; 1) to study Buddhism tourism sources' efficiencies, and 2) to define mutual strategies for strengthening the sustainable development and management of tourism sources in the south of northeastern region of Thailand, linking with neighboring countries. The researchers had surveyed the Buddhism tourism sources and assessed the efficiencies. Defined factors and indicated standards for efficiencies' assessment were; 1) the tourist attractive efficiency and 2) tourist receiving capable efficiency. The survey results found that there are totally 80 Buddhism tourism sources in 6 provinces of the south of northeastern region, composting of 21 sources in Ubon Ratchathani , 18 sources in Nakhon Ratchasima, , 11 sources, in Sisaket, 11

sources in Surin, 10 sources in Chaiyaphum, and 9 sources in Buriram. The assessment of Buddhism tourism sources found that there are 8 Buddhism tourism sources, which are high efficient in Nakhon Ratchasima, comprising Kao Jun Ngam temple, Salaloy temple, Ban Rai temple, Salawan temple, Theppitak Poonnarm temple, Suthajinda temple, Bueng temple, and Tra Kor temple. In Ubon Ratchathani, there are 5 sources, comprising Sri Ubon Rattanaram temple, Maha Wanaram temple, Toong Sri Muang temple, Nong Paping temple, and Supattanaram temple. In Buriram, there are 5 sources, comprising Kao Gradong temple, Po Yoy temple, Goe Gaew temple, Khun Gong temple, and Sisa Rad temple. In Chaiyaphum, there are 5 sources, comprising Chaiyaphum Pitak temple, Muang Gao temple, Chai Sammhor temple, Pratarad Sarmmuen temple, and Theppa Butr Bunpot temple. In Sisaket, there are 3 sources, comprising Sragumpaengyai temple, Maha Putharam temple, and Ban Srangreung temple. As well as in Surin, there are 3 sources, comprising Buraparam temple, Petchburi temple, and Praputhabatr Kaopannomdin temple.

For the definition of mutual strategies for strengthening the sustainable development and management of tourism sources in the south of northeastern region of Thailand, linking with neighboring countries, it found 3 strategies as the followings.

The linkage of tourism routes inside provinces. The linkage of tourism route in neighboring provinces inside Thailand, there are 2 ways; the first route is the starting from Bangkok, Chachoengsao, Sragaew, Buriram, Surin, Sisaket, and Ubon Ratchathani, and the second route is the starting from Pattaya, Rayong, Sragaew, Buriram, Nakhon Ratchasima, and Chaiyaphum. The linkage of tourism route in neighboring countries, there are 4 ways; the first route is the starting from Bangkok, Surin, and Siem Rat, the second route is the starting from Bangkok, Sragaew, Siem Rat, Surin, Buriram, Nakhon Ratchasimam, and back to Bangkok, the third route is the starting from Siem Rat, Surin, Sisaket, Ubon Ratchathani, and Champasak, and the forth route is the starting from Bangkok, Chonburi, Rayong, Juntaburi, Trad, Goe Gong, Gampong Thom, Siem Rat, Sisaket, Surin, Buriram, and Nakhon Ratchasima, Chaiyaphum, and back to Bangkok.

The tourism network creation must be integrated between tourism companies in the provincial, country levels, and international levels, as well as local organizations in communities and provinces. Causing the development and promotion of tourism in the south of northeastern region of Thailand would be efficiently successful. The research results would extend to plan and recommend for creating tourism activities and programs in local, provincial, and international levels suitably with self efficiency. Moreover, the recommendations would help to improve and develop the Buddhism tourism sources, being capable and increasing the efficiency for tourism capacity receiving.

Keyword : Potential for Tourism , Buddhism Tourism Sources